رایات الوارث

۱۳۵۰ھ

یعنی

الصحف الاُخریٰ

نیز موسوم بہ اسم تاریخی

صحف بنظیر

۱۳۵۰ھ

از

حضرت مولانا سید بنظیر شاہ صاحب ارشی قادری

حسامی گڑویزی مدظلہ العالی (کڑا مانکپوری) اوڈ
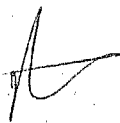
رایاتُ الوارث

سنہ ۱۳۵۵ھ

یعنی

الصحف الاخریٰ

موسوم بہ اسم تاریخی

صحف نظیر

سنہ ۱۳۵۵ھ

مولانا سید نظیر شاہ صاحب قادری وارثی چشتی رزاقی حسامی حامدی
احمدی مجددی اشرفی نظر یافتہ و قرآن بہ قرأت خواندہ و شنیدہ از باب علم
قرآن ناطق علی ابن ابی طالب علیہ السلام و بیک جنبش فیض سینہ یافتہ جملہ ائمہ معصومین
صلوٰۃ اللہ علیہم اجمعین و نظر کردہ حضرت غوث الاعظم رضی اللہ عنہ ابن حضرت
مولانا شاہ احسان حبیب خلیفۂ اکبر مانکپوری رحمۃ اللہ علیہ خلیفہ و شاگرد حضرت مولانا
عبدالعزیز صاحب دہلوی رحمۃ اللہ علیہ

بسم الله الرحمن الرحیم

نحمده و نصلی علی رسوله الکریم

ثنا مر آن ربِ ارباب را — که در تاک آتش کند آب را

سحرگه چو از خم بریزد شراب — به هر جام خندان دهد آفتاب

لبِ غنچه را از تبسم دهد — به گلبانگِ بلبل ترنم دهد

به جامِ مغان خندهٔ گل زدست — به مینای می شیوهٔ قلقل زدست

چمن را ز شبنم صبوحی دهد — به هر برگِ گل قوتِ روحی دهد

به بزمِ سحرگاه و در کنجِ شام — به گردون دهد بادهٔ لاله فام

عصا فقر را نی نوازی دهد — به مستانِ می بی نیازی دهد

مناجات

بیا ساقیا حیّ و قیوم ما | ز رحمت بکن بادهٔ مقسوم ما

بحقِ محمد نبی و رسول | بحقِ علی زوج پاک بتول

بحقِ دلاے امام حسن | بحقِ حسین آخر پنجتن

بہ سجاد و باقر بہ جعفر امام | بہ موسیٰ کاظم علیہ السلام

بہ موسیٰ رضا و تقی و نقی | بحقِ امام حسن عسکری

بہ مہدیِ دین وارث الانبیا | محمد شمائل امام الورےٰ

توئی ذوالجلال الاکرام و بس | ز تو ہست ہر گنج انعام و بس

ہمہ فانی و باقیِ ما توئی! | بہ ہر میکدہ ساقیِ ما توئی

تو این سلسلہ دائم آباد دار | ز ما شاد و باشی و ہر شاد دار

ز دلدار حقی خود پیامم فرست | ز روح القدس تو بجامم فرست

ترا جود و ما را طلب کار و بار | بیا اللہ اے ساقی مرا بادہ باد

چه خیزد ازین بحث و ردّ و بدل — که لاشے بود ہر نظر بے عمل

نه باشم چو بینائے عین شہود — ز احساس و علم و اراده چه سود

چو افراط و تفریط آرد زوال — نه از جاده و نقطۂ اعتدال

بیا و دگر بزم را ساز ده — نوید خلاصم ز حق باز ده

رخم زرد شد راحِ احمر بیار — لبم خشک شد آتشِ تر بیار

ز شادی رخم را گلستان بکن — لبم را لبِ جام خندان بکن

بده خوش نصیبے ز اسرارِ تو — که جامِ جہان بین است اخبارِ تو

ہوائے چمن ابرِ کہسارہا — فرو ریخت مستی به گلزارہا

بگسترده فرّاشِ بادِ بہار — بسا فرشِ سبزه لبِ جوئبار

خوشا بادِ نوروز و طرفِ چمن — معطّر ز بوئے گل و یاسمن

نسیم سحر خیز و فرخنده گام — به بوئے چمن مست و نازک خرام

بباغ اندرون شورِ قلقل رسید — ترنّم به فریادِ بلبل رسید

بسم اللہ الرحمن الرحیم

بیا ساقیا وارثِ ذوالجلال ‏ بده بادهٔ حال و بگذر ز قال

تو ما را خدا من رسولِ توام ‏ مے آشام حسنِ قبولِ توام

به توریت گفته به موسیٰ خدا ‏ که باشی بهار دلِ تو بر جائے ما

به جامم تو باشی بوداد رسول ‏ چه داند کر این راز هر بوالفضول

بیا ای همان راحِ روحم بیار ‏ روانے ز گنج فتوحم بیار

چو انا فتحنا سراید سروش ‏ ز رحمت تو بکشا درِ میفروش

لبالب بده جامِ یاقوتِ رنگ ‏ فلک را بزن شیشهٔ دل به سنگ

زند بر هوا موجِ ابرِ بهار ‏ تو بارانِ مے بر حریفان ببار

سحر بر فروزد رخِ لاله فام ‏ تو افروز صبحم ز خورشید جام

صفا پرورد چون صباحِ بهار ‏ تو جامِ جم روح پرور بیار

شفق آتشے ریخت بر آسمان ‏ تو ما را بده آبِ آتش فشان

زمانِ بہار است و ہنگامِ گل — چمن شعلہ زار است و در جوشِ گل

بہ ہر شاخ نغمہ سرایاں ہزار — بہ ہر برگ صد سازِ عشرت بہ کار

بہ صحنِ چمن خندہ در کار ہست — خس و خار ہم زعفراں زار ہست

خزاں می پذیرد چو ہر نو بہار — نہ آرزو بہ عیشِ جہاں اعتبار

تو از مژدۂ غیب تسکیں بدہ — شرابم بہ جامِ جہاں بیں بدہ

مشاہدہ بہ اوضاعِ ایام کن — مرا راحِ تصدیق در جام کن

خروشِ دف و نے بگوید بلند — کہ چوں غم رسد بادہ نوش و بخند

کہ مے می رباید ز دلہا غبار — مر آں مے کہ در وے خداوندگار
خندہ زن ۱۲

مخور رنجِ دنیا کہ دنیاست زور — متاعِ جہاں نیست الّا غرور
کی ۱۲ — فریب ۱۲

خوشا مے کہ زیں ہوش بیروں کند — مر آں ہوش بخشد کہ مجنوں کند

بیا وار وے رنج و آرام دہ — بدہ بادہ راز عیش پیغام دہ

دو چشمِ نقابیں حسن بیں با کدم — محبت جمال آفریں با کدم

کسے کو ز تو مست صہبا بود اگر عیب باشد ہنرہا بود
جہاں گشت چوں عرصۂ رستخیز تو برخیز و در جام ما بادہ ریز
بگرید چو خونابہ ہر سینہ چاک تو خونِ صراحی بیفشاں بخاک
جہاں چوں شود تار و تیرہ جہاں درِ دیر باشد پناہِ جہاں
بیا چوں توئی ساقیِ بے نظیر بہ ساتگینی گوش و دستم بگیر
کہ از بادہ روشن کنم دلق را ز ظلمت بروں آورم خلق را
بگوشم الہام رسید است ہست منہ جام در موسم گل ز دست
بہ کامِ تو گردید چوں روزگار بنوش و بنوشاں بہ فصلِ بہار
ندانی کہ بازیگرِ آسماں پسِ پردہ دارد چہ بازی نہاں
چو امروز عیش است و فرصت بکار قدح گیر و کارِ حریفاں برآر
وزد بادِ نوروز اندر چمن تو با جشنِ جمشید ساغر بزن
بود زیستن شادماں زیستن نہ اندر غم و رائگاں زیستن

بکس چوں نہ نقشے دہد مرد راہ　　حیاتِ خوشِ او بود ہم تباہ
چو تنہا نہ زیبد کس با اقبال و ناز　　نباشد روش بہ با اہلِ نیاز
مغاں را سزد مسندِ سروری　　گزیدہ درِ دیر را چاکری
بیا راحِ اخلاص در جام کن　　کرم را بہ دیر و حرم عام کن
ز جامِ تو کو مستِ حکمت بود　　شناسندۂ نبضِ فطرت بود
چو تبدیل و تحویل آمد محال　　بکش جام و دیگر ز دوراں منال
سعادت کہ پیغمبرِ این درست　　سوئے دیر ہر مست را رہبر است
گدایانِ این بارگاہِ رفیع　　سلاطینِ اقلیمِ قلبِ وسیع
کرم ہا کہ از دستِ شاہاں بود　　نہ با وسعتِ قلبِ ایشاں بود
خوشا مے فروشان و دیرِ مغاں　　کہ عام است بر خلق خیرِ مغاں
بخور مے چو از غیب پیماں رسد　　کہ داند دگر کے بہاراں رسد
نباشد عوض قیمتِ وقت را　　غنیمت شمر فرصتِ وقت را

لبِ غنچه را بین که وقتِ سحر   چو یکبار خندد نه خندد دگر
سر آید به یک خنده عیشِ دراز   نه گل را بود غیر یک روزه ناز
بود عارضی رنگِ باغِ جهاں   نه پاید بهارِ گل و گلستاں
مگر آں بهارے که از حق بود   نگارش از آں حسنِ مطلق بود
سحر دلکشا هست و پُر نغمه باغ   لبِ جو کجا؟ کو؟ پُر از مے ایاغ؟
بیا ذوقِ گر جلوهٔ ناز کن   به ساغر مرا اُروحِ اعجاز کن
دمادم به گوشم رساند سروش   که صبحِ صفا هست ساغر بنوش
چه جوئی تو در دهرِ خیر و سکوں   نه خیزد دوئی آید ز گردونِ دوں
طلب دار از کس نه لقمهٔ دنا   که بخشد اگر خود نه بخشد خدا
نه بینی تو شبکوری این سپهر   که در روز هم بر کشید شمعِ مهر [روشن کند ما]
زبیرِ ازل جوے نور و سلام   که بخشید او چشم روشن به جام
محال است از کس قبولِ سوال   رحیم است یزداں و دیگر خیال

هم از سبزه و شهد و گلنارها | به هر تختهٔ باغ خسروارها
ز بوی ریاحین معطر مشام | نسیم چمن مست و نازک خرام

چمن تازه از فیض ابر مطیر | به پوشیده سبزه لباس حریر
تبسم کنان غنچه خندان چمن | شگفته گل و یاسمین و سمن

همه شاهدان چمن مست ناز | بسر آب جو وقف کوی نیاز
ز شبنم به گوش گل آویزه ها | دُر افشان به گلزار موج هوا

معطر همه زلف عنبر شمیم | ز گیسوی سنبل معطر نسیم
شمیم گل از گل برون تاخته | عنادل همه هوش درباخته

شکرخند طوطی به شاخ شجر | زند زخمه بر سینهٔ هر ثمر
رسد هر دم از وی ز رب الفتوح | به گوش گل آوازهٔ الصبوح

خوش الحانی طوطی و بلبلان | دگر از دم قمری نغمه خوان
بگسترده فرش زمرد بهار | به خوابیده سبزه لب جویبار

زلحنِ طیورِ خوشش آوازها — به سازِ طرب گوش را سازها

به کوکو همه قمریان نعره زن — به یکتائیش راست سروِ چمن

به حق سِرُّهٗ فاختہ تر زبان — ز هر صوت اِنّیْ اَنَا اللہ عیان

ز هر موجِ آواز و از هر سکون — ترا و دا اَنَا رَبُّکُمْ فَاعْبُدُوْنِ

بیا و مرا ده شرابِ خلوص — که تابد به جام آفتابِ خلوص

به هر جلوه باشد مرا آن نگار — خلیل و انیسِ دلِ بیقرار

نه از غم دگر سینه چاکم بود — هم از جمله در روح دخاکم بود

شبی می شنیدم که آمد بگوش — ببین جلوهٔ لیلا و باز آ به هوش

همانا درین دیرِ کهنه رباط — مصیبت بود محملِ هر نشاط

چو مجنون توی با ثبات و یقین — بر افگن مرا این پردهٔ لیلا ببین

زبان بر کشد خار و گوید بلند — که باشد پس من گلِ ارجمند

صدا خیزد از خانهٔ انگبین — که در نیش نوش است ای نازنین

ز سختی میندیش و در سعی کوش
که هر مشکلی گردد به حق تو نوش

مع العسر یسرا چو گفته خدا
نباشد یکی نیش بی نوش ها

بود قدرت مطلقه شان او
بخواهی مگر حسب فرمان او

اگر فضل خاصش شود دستگیر
ترا بی طلب هم رسد ناگزیر

نه از خود بود کس سرافراز نیست
مرا این همه موقوف بر فضل هست

بیا و مرا کن تو باده به جام
بروح تو از ما هزار السلام
آمین

بسم اللہ الرحمن الرحیم

بیا ساقیا از در یزدان بیار
به ساغر مرا روح رحمن بیار

بده جام و بیرون ز هوشم آورم
بمستی بکوش و بهوش آورم

شراب ازل در خم و جام هست
مرا آنجا که مست اکرام قسمت

چو حاصل ترا این تقدم بود
شرف دیگرے را تو اهم بود

بیا دیده راح توحید ذات | به عالم رساں مژدہائے نجات

گذشت آنچه بگذشت و کن قید حال | تلافی مافات باشد محال

دگر رنج ماضی نه در دیده کن | کنوں هر چه ممکن بود خیر کن

بیا ردّ وقت از محالات هست | محالات خود عالم ذات هست

(والهی ۱۲)
نبوده چو غیر خدا در ازل | همه از کجا آمدای خوش عمل

بیا در وجود از خدا آمدیم | نبازیم خود از کجا آمدیم

چو جمله بود جلوهٔ آں نگار | نه فانی بود هیچ شے زینهار

ز شانے به شانے رود آں غیور | ترقی پذیر است هردم ظهور

ز دست تو چوں جام همت خوریم | ازیں ارتقا خوش نصیبے بریم

مبادا که در سعی و کسب مراد | دهی وقت از غفلت ما بباد

بده جام و از خواب بیدار کن | ازیں بیخودیها تو هشیار کن

من از استحاله نه ترسم گہے | که هر بار آرد به قرب شہے

بده روح و در روح مرا قوت ده   مئے لعل در جام یاقوت ده

بیا یاد دارم ز صبح ازل   مرا ہست مے داروئے ہر علل

بدستم چو ایں کار بنہادہ اند   کلید در میکدہ دادہ اند

کہ چوں خندہ صبح مصفا زند   جہانے بمن جام صہبا زند

شراب شفق در خم آسماں   چہ ارزد بدیں بادۂ ارغواں

کہ در جام تو عالم افروز ہست   شبے تا رہ ہر کس ازاں روز ہست

بیا تا بہ تو ساغرے زنیم   نہ بر دف کہ بر نغمۂ نے زنیم

کہ سرخوش دراں بزم شاہاں روم   بہ رقص آئیم و پائے کوباں دوم

بیا ای بہ ساغر مرا بادہ ریز   کہ ایمن نشینم من از رستخیز

شرابم وجود و حیاتم شراب   چہ سلطاں بخواہد گزیں خراب

بیا دہ ہماں روح اشراق را   کہ بینم بتقلید اطلاق را

بہ پیمانہ گنجد نہ ما را شراب   ہو اللہ یرزق بغیر الحساب

بیا کہ ہماں مے بہ پیمانہ زن	کہ بیروں ز پیمانہ دارد وطن
خوشا جام و راح تو اختر فروز	وطن را ازاں نور جاں بر فروز
طالع ۱۲	
بیا آب بر آتش خواہشم بیار	وزاں نار گلزار بر خاطرم بیار
کہ ہر چند تشنہ دہاں آمدم	نہ از خود ز پیر مغاں آمدم
قدم کوئے تو امیدوار	تو بر دار ما از لطف کام مراد
محبت چو پیدا کند رستخیز	ز ہر با نفس مے ستانم چہ چیز
	قرابہ ۱۲
بہ درگاہ تو با ادب آمدم	ز دست تو ساغر طلب آمدم
بیا از شتابم مشو سرگراں	از و قبلۂ کان جو کو بخواں
خدا مید ہد در تو روح قدیم	تو در جام ما ریز راح کریم
چو ساقی توئی باز تاخیر چیست	ازیں خوشترم حسن تقدیر چیست
بہ جامم تو پیمانۂ ناب را	ز خورشید افروز مہتاب را
بیا در دیں کہنہ دیر مجاز	بدہ نو بنو جام و جانم نواز

بیا و شرابِ حیاتم بیار　　ز یزداں تو بدیحیاتم بسیار

کہ رحمت ز خلاقِ اعظم توی　　خطا پوش رندانِ عالم توی

بیا تشنۂ ساغرِ مُل منم　　کہ بے تو خزاں دیدہ بلبل منم

چو در کوچۂ زلفِ تو بار نیست　　بہ گیسوئے سنبل مرا کار نیست

بیا و صراحی پُر از مُل بیار　　بہ گوشِ جہاں بانگِ قلقل بیار

مرا باد و زلفت نگاہے ست و بس　　بہ زلفت کہ سنبل گیاہیست و بس

بدہ جام و فرصت مدہ رائگاں　　کہ یک قطرہ ے قیمت ہر دو جہاں

چمن ہا اگر بشگفد صد ہزار　　خزاں را شود نزد ہم خارزار

دراں دم کہ ایں باغ ویراں بود　　بیا از تو رودم گلستاں بود

قُم مَن یُحییہ چو بخشد اثر　　لعمرک یا شاؤن آرد خبر

تو محبوب و من قیسِ لیلا نشاں　　ہمیں است تقدیرِ پیرِ مغاں

بیا و دِگر سازِ عشرت بجوے　　کہ آمد بہار آب رفتہ بجوے

بدستِ تو چوں جام بنہادہ اند | زدستِ تو دادند چوں دادہ اند

چو رخ سوے کوے تو بنہادہ ام | بحکمِ تو در بستر استادہ ام

مگو باز گویم بہ اہلِ قبول | کہ خاکِ درِ تست تاجِ قبول

سراپا چو نقشِ بیانِ من است | نہ اکنوں زبانم زبانِ من است

بیا و بگو از سبو رازہا | ز گنجِ حقیقت بدہ سازہا

بہ روے من از بادہ غازہ بیار | ز جسمِ بشاراتِ تازہ بیار

جہاں را مے گلگوں بجامم فگن | فنائم چو بر خاک خندد چمن

ز نورش ہم از کفر ظلمت رہد | ز ہر قطرہ اش آفتابے دمد

توقف نہ ورزد چو ناشاد و شاد | بیا بر کفم نہ تو جامِ مراد

بہ ہر دو چو یکساں جہاں بگزرد | جہاں بہ کہ خوش با مغاں بگزرد

زمانہ نہ رحمے کند زینہار | مگر رحم آرد خداوندگار

بیا چوں پئے لطف جنبد توئی | مرا آں رحم را ایں وسیلہ توئی

بیا و نظر کن به باغِ دلم — که فردوس زاید ز داغِ دلم

بیا آزمودم جهاں را بسے — ندیدم چو مستِ تو سرخوش کسے

بسے مدعی هست و در امتحان — ندیدم وفادار کس در جهاں

بیا و کجائی خدا را بگو — تو خود از نشانِ تو ما را بگو

که تا بنظیرِ تو برسد بکام — علیکَ الصلوٰة و علیکَ السلام

آمین ثم آمین

بسم الله الرحمن الرحیم

بیا ساقیا روحِ راحم بیار — وزاں روحِ قوتِ صباحم بیار

چو ریزد سحر بادهٔ لاله فام — تو آں راحِ روح القدس کن بجام

کلامے که بے لب به گوشم رسد — ز حق مژدهٔ نا و نوشم رسد

چو در خُم بجوشد شراب فتوح — سرِ خُم زند بانگِ یا تا الصبوح

نه زیبد دگر بعد ازین انتظار سپیده دم آمد صبوحی بیار

مغنی بگو با دف و چنگ و نے که اردی بهشت است و بگذشت دے

بهاراں رسیداست و از جوش گل به کیفیت وجد هر شاخ گل

به شکرانه ها تر لب جویبار گل افشاں به ذکرش زبان هزار

اشاره کناں سرو سوے خرد الا قل هو الله احد صمد

شجرها به نشو و نما هم سبق به ورد اعوذ برب الفلق

ز ازهار هر برگ را هر زماں سلام علی المرسلین بر زباں

کشوده دهن غنچه ها در سپاس اعوذ برب به لب تا به ناس

به شهد شجرهاے و اثمار باغ ز لا تقنطوا مژده اهل فراغ

زند طعنه گل خار را کنوں لکم دینکم انما الکافرون

همه هرچه در تخم دهقان فیض عیاں رستنی هست از کان فیض

که فضل او رهنمونی کند که خوبی عیاں در زبونی کند

چه سنجد کسے جودِ پروردگار — مراین فضلِ خاص است ساغر بیار

زفیضِ گل و سنبل و یاسمن — هوا مشکبار است و خوش بو چمن

چمن مست و نغمه سرایان هزار — ترنّم ز موجِ نسیم آشکار

بهار است برخیز و ساغر بگیر — خزاں را دگر خاک بر سر بگیر

سپاسش بگو با دلِ خواسته — که پیراست این باغ آراسته

به تجدید او سرنگون شاخِ گل — که سر بر فلک می کند کاخِ گل

زند هر دم غنچه در سینه جوش — اَلَمْ نَشْرَح از غیب آید به گوش

بکوے خرابات از بوے گل — رواں کارواں هر دم از بوے گل

به شب چشمِ نرگس درین قافله — بخواند تهجّد به نافلہ

ز تسبیحِ برگ و گل و شاخسار — فَسُبْحَانَ رَبِّیَ الْعَظِیْم آشکار

همه شاخِ گلها صحیفه بدست — ورا داد نشان راز تجدید هست

دل از ریبِ غنچه تهی ساخته — گلے گفته در نصرت پرداخته

نسیم صبا خوش به عالم برد | ز بویش مشام جهان پرورد
دماغی که پاشنده سودا ورد | به عطر و گلابش فرود آورد
هر آنکو که گل را ندیده عیان | ز بوی خوشش او بیابد نشان
شب پرده ادراک در ذات او | به حیرت تماشا ز آیات او
بلا را چو او مائل رو شود | خزان خود بهار مخلد شود
بد و نیک جمله مرادات اوست | نظام همه از ارادات اوست
ز احکام او سر نتابد کسے | که جز او به عالم نیابد کسے
ز بینی وجودی که منظور نیست | نباشد یکے آنکه مامور نیست
چو تصدیق این امر حاصل شود | هر آن فرد او لو الامر کامل شود
هر آن کو به دستش مے و ساغر است | هم او آیهٔ رحمت داور است
بیا اکنون بهار مقدر رسید | گل و لاله را مے به ساغر رسید
به گوشم رسید شور مرغ سحر | که برخیز و فرصت غنیمت شمر

نه بینی تو جوشِ گل و لاله زار | یکے نشنوی تو خروشِ هزار
سخن زان که خیرٌ میّت انتوم گفت | بگوشِ تو صد سلکِ گوهر نسفت
که زین خوابِ شیرین تو بیدار باش | ز غفلت برون آئے و هشیار باش
نه برگشتنی صرفِ اوقات هست | محالات یکسر محالات هست
درین ره اگر ابتلائے رسد | نه از یادِ گر جز وفائے رسد
بلا را کنم قید در بندِ شکر | که هر صبر تلخ است بے قندِ شکر
کسے را که بر شکر باشد قرار | چو نارسے بباید شود لاله زار
بیا تا بهارِ دگر آیدم | زمانِ غم و رنج سر آیدم
به حکمِ ازل مے پرستی کنیم | به روئے تو بینیم و مستی کنیم
بسا طوطی و قمری و بلبلاں | به شاخِ گل و سرو نغمه زناں
به گلزار نغمه سرایاں هزار | بپائے رواں بر لبِ جوئبار
بسا طائرانِ چمن زیرِ سرو | خراماں به طاؤس و کبک و تدرو

چمن ها که پر نغمه از بلبل است ‌‌‌‌‌‌‌‌‌‌‌ ز رندان خوش نغمه خود غلغل است

گل و لاله و ارغوان را مدام ‌‌‌‌‌‌‌‌‌‌‌ مراز غیب دادند در دست جام

تو هم تا توانی به مستی بکوش ‌‌‌‌‌‌‌‌‌‌‌ چو فرصت دهد دست ساغر بنوش

بنوش و بنوشان مرا حباب را ‌‌‌‌‌‌‌‌‌‌‌ به نرگس تو مسدود کن باب را

بکف ساغر خود نهاده گیر ‌‌‌‌‌‌‌‌‌‌‌ در میکده را تو بگشاده گیر

چو در کار خود رحمت باری است ‌‌‌‌‌‌‌‌‌‌‌ مرا این فیض تا یوم دین جاری است

همانا که این گنبد زرنگار ‌‌‌‌‌‌‌‌‌‌‌ شد دارو به جسم بادهٔ اعتبار

فروزنده او خورشید و نجم ‌‌‌‌‌‌‌‌‌‌‌ که گردانده ابلیس را او به رجم

محافظ بود بنده خویش را ‌‌‌‌‌‌‌‌‌‌‌ ز پا افگند هر بداندیش را

چه باک از مخالف بود روزگار ‌‌‌‌‌‌‌‌‌‌‌ رها کن غم دهر و ساغر بیار

چو لغزش به مستی بود ناگزیر ‌‌‌‌‌‌‌‌‌‌‌ چو دستت رسد دست افتاده گیر

تو رسته در تیغ ز تیغان مرا ‌‌‌‌‌‌‌‌‌‌‌ که دستت دهد دست پروردگار

بہ بختی بکوش و بہ نرمی گرای — بہ بخشائے تا بر تو بخشد خدای

چو از ناصیہ او کشاں می برد — چناں میروم کاں کشاں می برد

بہ حدّے کہ دادست او اختیار — چو زاں حد گزشتیم ساغر بیار

بیا هر دو [illegible] را مگر ساقی بدہ — بہ جامم پئے رستگاری بدہ

چو باشد بہ دستش جہاں پیش بیں — بہ جامم چہ ریزد مرا چہ ازیں

بیا تا کنم تکیہ با طفل رہا — نہ بینم نشیم از کس بہ گیتی وفا

بہ غم اندر دل خرمی ساز کن — بہ اندوہ غم دیدہ بیکدہ باز کن

بہ وجد آر چوں غم از آں سو رسد — کہ زاں سو رسد ہر چہ نیکو رسد

چو در رحم مادر سعید و شقی ست — دگر فکر کردن ہمہ احمقی ست

چو سہوے رسد از کرم رو متاب — خطا اجتہادی بود ہم ثواب

چو یحیی بہ گریہ مناجاتیاں — چو عیسی بہ خندہ خراباتیاں

مرا ایں اختلافات ہم رحمت ہست — کہ اعمال موقوف بر نیت است

بیا تا بہ میخانہ ساغر زنیم　　صلائے ہم از راحِ کوثر زنیم
چو اقرارِ توحیدِ یزداں بود　　بہ یزدانِ کہ آنکس مسلماں بود
بیا در مصلحت باز کن　　بہ دورِ جدید آشتی ساز کن
یہودی بود یا نصاری بود　　خدا را کند آں خدا را بود
چو از حسنِ ایمانِ خود راجی اند　　بگویند زاہد ہمہ ناجی اند
بزن جام و از دل ببر شر کسا　　دگر ہرچہ خواہم کنم با خدا
بود راستی حفظِ حق درمیاں　　حقوقِ خدا و حقوقِ جہاں
چو با عدل و نصفت برآرد نفس　　نہ مائل بود کس بہ آزارِ کس
چو اسلام زینگونہ گردد عیاں　　نہ یابی دگر کافرے در جہاں
چو با راستی فکرِ انساں کنیم!　　چہ حاجت کہ تبدیلِ مذہب کنیم
نہ دارد چو کس قوتِ اجتہاد　　بود ترکِ مذہب برائے فساد
چو داعی طلبگارِ شہرت بود　　چنیں کس ہم از ناضرورت بود

چو اجماعِ قوّت بود مقصدش — نہ دیگر بود فکرِ نیک و بدش

ازیں گونہ یک قوم پیدا کند — بدیں زور خود را ہویدا کند

چو نیت بود خیر ایں ہم خوش است — محبّت بود بیش یا کم خوش است

حیلہ ۱۲

گر ایں قسم ز افرادِ عشاق نیست — ہمیں بس کہ او درخورِ قزّاق نیست

رباید ز دل غفلت و نوم را — بہ اصلاح رُو آورد قوم را

چو مامور از حکمِ فطرت بود — مر آنکس نبیِّ جماعت بود

بیا و بدہ آنچہ در جامِ تست — بہ ہر مذہبے روحِ اسلامِ تست

کسے کو کہ با عدل و توحید ہست — بود گرچہ از جمعِ رندانِ مست

بدیں حسن او را حضوری بود — نہ خود ترکِ مذہب ضروری بود

کہ بے اجتہاد و خلوص و وفاق — بود ترکِ مذہب دلیلِ نفاق

ہمیں عدل و توحید خود نافع است — کہ مذہب نہ اسلام را مانع است

بگویم گنہ چیست در راہِ خیر — کم و بیش ازو آید از دیر غیر

گوارا نباشد چو بر نفسِ خویش!   چرا زاں کنم غیر را سینه ریش

منادی همین حکم را نادیِ است   دگر در جہاں جملہ آزادی است

بیا چوں توئی رحمتِ عالمین   همین است اسلام و راهِ یقین

تو بہرِ نجاتِ جہاں آمدی   ازاں روشِ مرسلاں آمدی

مریدِ خرابات و شیخِ حرم   به رقص اندر و پائے کوباں ہم

کرشادِ حقیقت برادر رنگِ ناز   به جلوه در آمد به دیرِ مجاز

کسے کو دریں انجمن پا نهد   هم از کفر و اسلام بیروں نهد

کلامے که بر اہلِ دل ریختند   به شهدِ محبت در آمیختند

مگر آنچه آورد قرآنِ پاک   بود برتر از جملہ اے جانِ پاک

بریزاں مے خوش به جامِ مدام   بروحِ تو از ما ہزاراں سلام

آمین ثم آمین

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

بیا ساقیا جشنِ جم ساز کن　　گُل آمد در میکدہ باز کن

بدہ آں مے خوش کہ آب آورد　　رخم چوں رُخِ خود بہ تاب آورد

جلالِ تو در بزم جانم چو روز　　فروزاں کند شمعِ گیتی فروز

لبِ شوق چوں نے بہ کار آورد　　نوید ازل صد ہزار آورد

کلامے رسد زاں کلام آفریں　　کہ خیزد ز لبہائے جام آفریں

خمِ چرخ و خورشید را ہم بہ جام　　شراب شفق ریخت ہر صبح و شام

چو بادہ بہ تسنیم و کوثر دہد　　بہ ہر چشم مست ساغر دہد

شفق را در آتش نہد لعل را　　دہد راحِ احمر لبِ لعل را

بہ شکرانہ گل را لب تر دہد　　کہ در دست ہر شاخ ساغر دہد

سرِ زلفِ سنبل بہ کار آورد　　کہ بادِ چمن مشکبار آورد

ہم از عکسِ حُسنش مغاں را مدام　　حلال آورد ردیح راحِ حرام

چو در جامِ رُوحِ مصفا دہد مرا زوحیٔ والہام والقا دہد
چو بر اُمّ موسیٰؑ رسد وحیٔ حق ز انکار ہرگز نہ خوانم سبق
خوشا ساقیٔ جامِ عہدِ الست کہ جودش نہ بر جانِ کس ختم ہست
دگر ہر چہ از وحی آید پدید بگیریم و خوانیم ہل من مزید
ز رحمت کسے را چو ساغر دہد ہم از وحیِ خود بہرہ اش در دہد
چو ہیزم ز آتش شود شعلہ زار اَنَا النَّار گفتن بود سازگار
بود حاملِ وحی زنیسان لبے کہ نارِ مجرّد ندیدہ کسے
چو در عشقِ او خاک گردید کس صدائے نہ برخاست از وبازپس
بدہ روح چوں روحِ اعظم توئی کہ جانم توئی جانِ عالم توئی
بہ درگاہِ تو روسیاہ آمدم بدہ مے کہ از غم تباہ آمدم
ز راحِ کریمم برافروز جام بود عذر مقبول عند الکرام
علاجے کن از بادہ آفات را ببر از دلم رنجِ ما فات را

بہ چندیں ہوس کے شکیبد کسے — کہ دنیا بہ زینت فریبد بسے
تو مردانہ برخیز و جامم بدہ — پئے استقامت بہ کامم بدہ
بیا جز توام دستیاری مباد — ز غیر تو اُمید داری مباد
تعظیم خاصانِ ایں بارگاہ — مرا حسنِ ظن در حقِ شاں گواہ
مگر جز تو چشمے ندارم ز کس — بیا و مرا خود بہ فریاد رس
بیا تا دمد از رخت صبحِ نور — کہ از غیب آمد نوید سرور
کہ ایامِ گُل آمد و دورِ مے — زند خندہ ہر جام از لطفِ حے
بیا و دگر خرمی ساز کن — بہ ساغر مرا روحِ مے باز کن
چو عید آمد و رفت ماہِ صیام — خوشا صبح و راحِ شفق گوں بہ جام
کجا جشنِ جمشیدِ عالی تبار — کجا بزمِ کیخسروِ نامدار
بدہ جام و دریاب عہدِ شباب — کہ وقفہ ندارد جہانِ خراب
ز غم کعبہ خور نے سر دیر کن — بیا تا توانی ہمہ خیر کن

بہ طرزِ نوی بزم را ساز دہ — کہن بادہ در جامِ نو باز دہ

چو زینگونہ بخشی تو آبِ حیات — قلم بر زنم بر سرِ کائنات

جہاں را چو حادث شدن واجب است — خیالِ جہاں درمیاں حاجب است

بیا دہ مئے آتش افگن بیار — کہ سوزد وجودِ ہمہ غیرِ یار

چہ خیزد ازیں جہدِ بے حاصلے — زنم دست در دامنِ مقبلے

مرآں مقبلے کو بہ فیضِ عمیم — صلا گوئے رندانِ عہدِ قدیم

بیا چوں دریں بزم ساقی توئی — نگہدار آں جامِ باقی توئی

ز دستِ خودم بخش جامِ شراب — کہ در بدرِ من دیدہ ام آفتاب

خوشا مے کہ از دل ملالت برد — متاعِ ہوس را بہ غارت برد

بیا از ازل خوشش نوائے بگو — از اِنّی اَنَا اللہ صدائے بگو

بیا راحتِ جانِ مستاں بیار — نسیمے ازاں راحِ ریحاں بیار

بہ پیری نویدِ جوانی بگوے — دگر مژدۂ مَن رَآنی بگوے

بہ خندہ درآور لبِ جام را — گرہ فتح کن چہرۂ ایام را

کہ ہر رند دلشاد خواہد شدن — خرابات آباد خواہد شدن

مے لعل و آرامِ جانم بیار — ز لعلِ تو روحِ روانم بیار

بیادِ زبوئے تو جانِ دگر — کہ ہستی تو از بوستانِ دگر

بیا تا بہم ساغرِ جم زنیم — سپاسے بگوئیم و پیہم زنیم

ہماں مے کہ مستش خراباتیاں — ہماں مے مریدش مناجاتیاں

ہماں مے کہ بانگِ انا الحق دہد — ہماں مے کہ از غیب دستم دہد

ہماں مے کہ تدبیر پیری کند — چو از پا فتم دستگیری کند

ہماں مے کہ روح الامین جامِ اوست — ہماں مے کہ دستے خدا نامِ اوست

ہماں مے کہ کیفش جمالِ صمد — ہماں مے سرورش نشاطِ ابد

ہماں مے کہ از حق بہار آورد — نہ آں مے کہ رنج خمار آورد

ہماں مے کہ آبش ز بحرِ جمال — ہماں مے کہ تابش ز مہرِ جلال

خوشا بادۂ و جامِ یاقوتِ لعل — کہ ما را در آتش نگنداست نعل

بیا تا درِ کامرانی زنیم — بہ پیری دَم از نوجوانی زنیم

دریں دوردِ ہنگامۂ رستخیز — تو برخیزد در جامِ ما بادہ ریز

کہ رنج است از خود خبر داشتن — دل از ہوش بایست بر داشتن

بیا ؤ مرا تنگ در بر بگیر! — بہ زندہ دلی گوش و ساغر بگیر

چو مستم کن از چشمِ جادوئے تو — نماز ے کنم در دو ابروئے تو

بدہ جام و بنما رخِ خوب را — کہ بینم در آئینہ مطلوب را

بیا چوں مغاں را تو پیر آمدی — بہ عفو و عطا بے نظیر آمدی

بیا و ز دیدارِ خود شاد کن — زمستانِ مے دیر آباد کن

خوشا مے کہ ناموسِ اکبر بود — ہم از عکسِ لعلِ تو احمر بود

کشندہ چوں جہاں بر مغاں تیغِ تیز — تو بشتاب و خونِ صراحی بریز

چو بحرِ حوادث شود موجزن — تو ساقی مرا در یمِ مے فگن

که از باده غسلِ طهارت کنم — سپس میکده را زیارت کنم

چو بینی زبونی به دستانِ خویش — بیا هم بده زیرِ دامانِ خویش

که هر صبح در ظلِّ گیسوے تو — کشاییم ما چشم بر روے تو

چه از غصه بر ما زند روزگار — بزن جام و ساقی و دارش نگاه

بده زان خمِ صدق راحِ حیات — که از جا نه جنبیم به کوے ثبات

به هر جلوه شیداے آن گل منم — به هر جا که گل هست بلبل منم

شبم را ز رویت چو کردی نوروز — هم از نورِ باده دلم بر فروز

بیا راحِ وجدان ایاغ بکن — مرا هر نفس روح پرور بکن

چو بر دل نهد سوزشِ هجر داغ — تو از آتشِ تر کنم تر دماغ

بنوشان همان باده جانفزاے — که زان زلفِ مشکین بود مشک ساے

به آهنگِ نے نغمه ساز کن — به مطرب بگو قول آغاز کن

بهاران رسیده‌ست رودے بزن — گذر زا ز سرِ دے سرودے بزن

که اردی بهشت است و هنگام گل — خوشا مستی و گردشِ جامِ مل

بنه بر کفم زود جامِ شراب — که الانتظار اشدّ العذاب

لبِ جویبار است و ابرِ بهار — ہوائے خوش و سبزہ و لالہ زار

چو رنگِ طرب جلوهٔ گل گرفت — چمن تا چمن بوئے سنبل گرفت

صراحی رفیق است و ساغر انیس — مغنی غزلخوان طرب ہم جلیس

چو واجب بود جوش را اعتدال — سکونم بیاور تو از ضبطِ حال

که ہر چند از نیک و بد بگذرم — ز خود بگذرم نے ز حد بگذرم

بیا راحِ چون زر دل بپیمانہ کن — ز افراط و تفریط بیگانہ کن

چو ہر قوتِ نفس از حق بود — ز ترکِ شان کفرِ مطلق بود

بیا تا خزان را بہار آورم — عطایائے حق را بکار آورم

بیا راحِ تعدیل در جام کن — بہر قوتے کامل اکرام کن

بیا و بنوشان که مستقبل شویم — بکوشیم و انسانِ کامل شویم

چو معلوم از علم بینم صریح | مسکّن شود اعتقادِ صحیح

یقین است آرام و تزیینِ دل | جز ایں نیست داروئے تسکینِ دل

مرا کار با غیرِ اسلام نیست | کہ در نفس و دل زنگِ اوہام نیست

ولے از تعصّب نہ رانم نفس | کہ اسلام توحید و عدل است و بس

ہر آں کو کہ ایں را مقلّد بود | مسلماں بود ہم موحّد بود

بیاور بر یزداں ہماں مے بجام | بروحِ تو بادا ہزاراں سلام

آمین ثم آمین

بسم اللہ الرحمن الرحیم

بیا ساقیا راحِ خرّم بیار | مریضِ غمم داروئے غم بیار

چو خورشید روشن کند بختِ روز | ز خورشیدِ مے طالعم بر فروز

ز فیضِ سحر چوں بخندد چمن | دہد لطفِ تو جامِ خنداں بمن

دریں دہر کس را چہ باشد اماں ۔ کہ جز جبر کارے ندارد جہاں

بیادہ ہماں جام حسن شعور ۔ نہ دیگر فریبد متاع غرور

اگر سعیے در مسلک رب کنیم ۔ پئے نفس خود ترک مطلب کنیم

طلب چوں نباشد چہ غم بعد ازیں ۔ کہ خود لفظ مطلب بگوید ہمیں
(یعنی طلب مدار ۱۲)

بیا و چناں شو مرا چارہ ساز ۔ کہ جز تو نباشد بہ دیگر نیاز

بہ قہر و بہ مہر و بہ نفع و ضرر ۔ رضائے تو ما را بود جلوہ گر

بہ ہر برزخے صورتے دادہ اند ۔ خواص جداگانہ بنہادہ اند

نماند یکے شکل اندر میاں ۔ مگر وجہ حق ہم نہاں و عیاں

عجب پیر زال است دنیا مگر ۔ کہ زیبا عروس است اندر نظر
(زدے ۱۲)

بیا و بدہ جام و دل شاد کن ۔ ز مکر جہاں جملہ آزاد کن

کسے را نہ پرسد کسے در جہاں ۔ ازیں فرقۂ باطلہ الاماں

چو حاجت روا ہست او خود بہ دیر ۔ بود نا جرم شرک او را کہ غیر

بسے مدعی ہست وقت امتحان — نیابی وفادار کس در جہان

کرے بہ عجز و فقیری کند (احتیاج ۱۲) — بد و نیک را دستگیری کند

چو کامل بود ذات پیر مغان — بحق کسے نے برم این گمان

باکرام ذاتش نہ ہرگز شکے ست (باری تعالی ۱۲) — بد و نیک ہر دو بجودش یکے ست

چو کس را تو شد از مغان میدہی — مرا از حکم پیر مغان میدہی

چو رندے ز تیرش تقاضا کند — نہ این شرک ہرگز گوارا کند

یحببکم اللہ اتّبعوا جانم توئی (مذہب ۱۲) — کہ مختار پیر مغانم توئی

چو حکم ازل کار رندی بس است — بدل اتباع تو ما را بس است (محبوب ۱۲)

چو لطفش بود دارو بہر مرض — بد و نیک را او دہد بے غرض

بچشمم بود ہر آزمود دم لبے — بدیں فیض عامش ندیدم کسے

بدعوائے باطل ہمہ او ست ہست — ندارد عدو دوست را دوست ہست

کسے نیست جز ذات پیر مغان — کہ ہم ناکسان را کند کامران

ہم او بے ریا ہمیدہ بے شمار
نہ بیند ہم او غیرِ خود زینہار

کسے کو کہ کامل بہ فیضاں بود
ہم آں ذات در شکلِ انساں بود

بیا ہر ادائے تو مرغوبِ ماست
کہ ذاتِ تو محبوبِ محبوبِ ماست

چو او عمدۂ عالم ترا آفرید
بہ مہرِ تو باشد شقی و سعید

بدہ بادہ تا یابم از غم خلاص
توئی مرکزِ ایں عنایاتِ خاص

ہم او خواستہ تا وسیلہ شوی
مرا انعامِ او را تو حیلہ شوی

چو خواہد کہ از خود وظیفہ دہد
ہم او جامِ جم بے وسیلہ دہد

نہ ہرگز شود ختم فیضانِ عام
کہ باقی ست ایں سلسلہ تا قیام

کسے را کہ ایں فیض حاصل شود
شناسد ترا باز کامل شود

تو ہم گفتۂ بر نہان و عیان
صمد نیست جز ذاتِ پیرِ مغاں

چو خواہد کسے را دہی جامِ عیش
مبدل شود غم بہ ایامِ عیش

چہ لطفش نہ بر رحم اشارت کند
کہ باشد کہ کس را شفاعت کند

ازاں رو کہ بخشد مغاں را مزید　　ترا رحمتِ عالمین آفرید

کہ بر گفتۂ تو ز راہِ کرم　　کند محو و اثبات بر لوح ہم

بہ اثباتِ اکرامِ ربِ ودود　　اگر ایں نہ بودے دعا ہیچ بود

بیاور ز راحِ یقین شاد کن　　ہم از بندِ اوہام آزاد کن

بہ جامم کن آں روحِ تریاق را　　کہ آب آورد حسنِ اخلاق را

بیا تا بہ پائے تو سر بر نہم　　تو از لطف بر دست ساغر نہم

م اضافی - نہ - مرا

بمستی چو از خویشتن بگزریم　　بہ روئے تو بینیم و وجد آوریم

بیا اے نیازم ہمہ سوئے تو　　جمالِ ازل ہست در روئے تو

چو جز عشق دیگر نہ کارم بود　　ہمہ نوعِ انسان نگارم بود

بہ ہجرت امید ہم گواہم بس است　　ز قہرِ تو از تو پناہم بس است

چو بخشے کہ در غصہ و پر خطر　　جز آغوشِ یادر نہ جو بلدۂ دگر

بیا و مرا از رحمت بیار　　ہم از غیب پیغامِ عشرت بیار

ز خلقِ عظیم تو راحت بده | تو بر اعتدال استقامت بده

کہ ہستی تو پیرِ مغاں را رسولؐ | چہ داند ترا ہر ظلوم و جہول

بہ آزادگاں رہ چو بکشادۂ | ز وقت و محل ہم نشاں دادۂ

بیا چوں سراید بہ گلشن ہزار | بہارا رسید است ساغر بیار

(می سراید ۱۲ — بلبل ۱۲)

ز بیرِ خزاں نویدے سروشم دہد | دگر مژدۂ تازہ نوشم دہد

(فرشتہ ۱۲)

بگوید مرا روح در گوشِ دل | نہ از غم نشینم دگر مضمحل

(روح القدس)

بہ وحیے کہ در دل مرا می رسد | نسیمے ز لطفِ خدا می رسد

ز دستِ تو مے رحمتِ داور است | کہ لا تقنطوا بر لبِ ساغر است

بیا و تو می ریز در جامِ من | شرابے کہ دارد سبو در دہن

چو خندد سحر جانم آباد کن | تو از خندۂ جام دل شاد کن

(می خندد ۱۲)

بیا و ز فریادِ رندان مرنج | کہ دنیا است یکسر سرائے سپنج

نہ رفتہ یکے دیگرے می رسد | خوشا کو کہ ساغر بوے می رسد

نشاط آورد یا توقف کند | رواہست آنچہ تصرف کند

ہمانا چو فرصت دہد روزگار | بہ شکرانہ پر واز و ساغر بیار

نہ جز مے بر آریم ما یک نفس | بمستی بکوشیم و جوشیم و بس

چو عجز و مناجات کار من است | مرا ایں ہم بدستِ نگارِ من است

(خدا ۱۲)

چو خواہد کہ مقبول و شاداں کند | مرا بر درِ خویش نالاں کند

موفق ہم اوست و فریادرس | ہمہ فضل باشد ہمہ فضل و بس

(توفیق دہندہ ۱۲)

ز امرش بود جملہ نیک و زبون | وَهُمْ يُفْعَلُونَ كَمَا يُؤْمَرُونَ

(و ایشاں می کنند چنانکہ حکم دادہ می شوند ۱۲)

بیاور بہ جامم تو بادہ بیار | اگرکم بخواہم زیادہ بیار

(طلب دارم ۱۲)

ز تو ہرچہ خواہم خدا را بہ بخش | علیٰ قدرِ لطفِ تو ما را بہ بخش

بیا و رہا کن پس و پیش را | مبینم بنگر رحمتِ خویش را

(ترک کن ۱۲) (مبین مرا ۱۲ ببین)

بہ ساقیگری آمدہ چوں بسے | بجاہ تو چوں تو نہ آمد کسے

(یعنی دیگر انبیا ۱۲) (قسم بجاہ تو ۱۲)

بیاور مرا تنگ در بر بگیر | ہمہ دل گرفتہ تو ساغر بگیر

(رنجیدہ ۱۲)

بنوشان بجان بادۂ ناب را | کہ فیضے رسد جملہ اصحاب را
مدامم ز لطف تو کن شادکام | بہ روح تو از ما ہزاراں سلام
آمین
الٰہی بحق رسول کریم | بکن شاد ما را بہ فضل عظیم
آمین
ہمہ امر تائید تو یار باد | ز ہر شر و ز ہر غم نگہدار باد
مرا در ہمہ وقت و فی کل حال | مددگار باشی تو از ذوالجلال

آمین ثم آمین

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

بیا ساقیا وارث بینظیر | بنہ بر کفم جام و دستم بگیر
سپیدہ دم صبح ناید بکار | تو بشتاب عین غفیر صبوح بیار
چو جوشد شفق در رخ آسماں | تو در جام کن بادۂ ارغواں
بیا در خزاں نوبہار آورم | ز آب جو روح کار آورم
۱۲۱ | ۱۲۱

به کامم بریز آن مئے ناب را | که تسکین دهد جانِ بیتاب را
شرابے چو لعلِ تو یاقوت فام | نه ز اعمالِ ابلیس در شرع حرام
بیا تازه کن جذبِ روحی مرا | بیاور ز کوثر صبوحی مرا
که طوفانِ دجالی و سیلِ کفر | بدل می نهد خلق را میلِ کفر
توئی صدرِ بزمِ خراباتیاں | خراباتیاں خود مناجاتیاں
تو انسانِ کامل به جسم آدمی | به باطن معرّے ز اسم آدمی
چو عالم بود نقشِ منشاے تو | بود نظمِ او هم تولّاے تو
خواصِ طبیعت چو بنهادهٔ | طلب هاے آز او هم دادهٔ
ز تعدیلِ جذبات و تادیبِ نفس | مهیا کنم سازِ تهذیبِ نفس
چو هر آرزو را نه پایاں بود | به افراط تا قلب کوشاں بود
ضرورست اینجا ادب داشتن | به حدِّ توسّط طلب داشتن
ز تفریط هم دور داری مرا | ز هر پست مجبور داری مرا

چو عدل آورد بالا رادهٔ خود ‏ بہ وقت وصل مست پرنیکیہ دو

بیا راحِ تمیز در جام کن ‏ مرا مطمئن نفس و اوہام کن

شود مطمئنہ چو این نفس زشت ‏ خرامم درین زندگی در بہشت

ز رحِ جملہ معلوم بنما مرا ‏ عقیدت صحیحہ عطا کن مرا

برین نقطہ چوں استقامت کنم ‏ بہ فردوس تسکین اقامت کنم

بہشتم بود چوں رضاے دود ‏ ہمیں استقامت بخشد خلود

شاہد شوم حی و قیوم را ‏ یقین پرورم جملہ معلوم را

بیا و بکن مست دیدار خویش ‏ بپوشان رخ خود بہ انکار خویش

بیا دہ مرا دارو ے غم بیار ‏ دل زخم خوردہ است مرہم بیار

بیا دیدہ ام از نواے ودہن ‏ کلامم رسد بے زبان و دہن

ندیم منادی و در ہر مقام ‏ ہم از جاے مخفی شنیدم کلام

دگر گونہ ہم دیدم احبابِ من ‏ کہ صورت پذیری ودائی سخن

بیا چوں توئی وارث الانبیاء ﷺ — بود ہر سخن از تو وحیِ خدا

بیا اے بہ پرواز با ما دمے — توئی مرکز و دائرہ عالمے

ممیّز بہ مرکز بہ مطلق محیط — مرکب بہ جسم و بہ جلوہ بسیط

بشاشد چو کس را بہی احترام — کہ من با خدائی شوم ہمکلام

چہ گویم من از نطقِ اعجازِ تو — ہمانست در گوش آوازِ تو

چو یادِ تو در قلب خازن بود — فراموش کردن نہ ممکن بود

نہ درا مبتلا از الم کاستم — ہمہ سازِ پیکار آراستم

محبّت بہ تکلیف ہمّت فزود — ز خوفِ بلا ہیچ در دل نبود

ز تو نازنیں سوے اخلاقِ جود — کہ ہر قہر یک رحمتِ خاص بود

ز ہر جور گشتم ترقی گزیں — وفائت چہ باشد؟ جفا آفریں

چو شدید ہمّت فزا یافتم — بہ شکرانہ جور پرداختم!

بہ تنگی شمردم ز تو ہر زبوں — نہ گردن نہادم بہ عجز اندر دل

همانا که در چشم حق الیقین — توئی ساقی راح روح الامین
بیا و بجام همان باده ریز — وزاں آب آتش به سجاده ریز
که من مست و بدنام خواهم شدن — به مستی تو خود جام خواهم شدن
بیا یفعل ما یشاء ذکر — بخواں یحکم ما یرید دگر

همیں سنۃ اللہ جاری بود — نه از خلق اسباب عاری بود
چو او گفت کن شد مهیا همه — زمین و فلک خلق و اشیا همه
چو بر قدرتش اعتمادے بود — برایں ضامن هر مرادے بود
بیا از تو کسب کرامت کنیم — به صبر و رضا استقامت کنیم
چه در معجزه شک بود اے عزیز — که مَن کان للہ کان لہٗ

بیا و دلم را منور بکن! — شراب یقینم بساغر بکن!
همانا به ذات تو اے خوش صفات — دهد ربط کامل یقین و ثبات
یقین مرا تو بشو راهبر — جز ایں نیست راه تسلی دگر

بیا کز مرا آرزو بسیار — کهن باده در ساغر نو بیار

جهان روشن از پرتو روی تست — نگاه و تماشا همه سوی تست

به تاریکی شب جهان چهره — به جام تو زاج فروزان چهره

ازان چشم میگون که باده خورد — بیاور مرا مستی یادگار

چو در خم ترا هست آب حیات — در پیاله می را چه باک از ممات

ازان قطره ده ز دریا کرم — که زان تا ابد عمر افزا کنم

بهانا که بر یک نشاط روزگار — نگردد به کام کسی زینهار

لبا نازنینان گل پیرهن — که دیده بر خاک ایشان چمن

لبا مهرویان خورشید جاه — که بر گردشان ذره ذره گواه

لبا غیرت خسرو کیقباد — که داده فلک خاک ایشان بباد

لبا پیل افگن به شیر گیر — شده طعمه زاغ و روباه پیر

لبا نوعروسان نوخاسته — به زیر زمین حجله آراسته

بسا غنچۂ ناشگفتہ ہنوز فرو بردہ سر از سموم تموز
کسے را چہ بخشد قرار و اماں جہندہ است ہر لحظہ خود ایں جہاں
ہمی بگذرد ہر دمے بر دمے نیابی ازیں ہا مکرّر دمے
بیا بیخ دیروز و فردا مخور اگر می خوری جز بہ غم ما مخور
کہ بزمِ حریفاں و دورِ شراب ہمیں حاصل است از جہانِ خراب
بیاؤ بہ یاراں دمے خوش گزار کہ داند کہ بیند دگر نو بہار
خداوندِ حیِّ عالم ذات ہست ز قیّوم ایں اعتبارات ہست
ز حالے بہ حالے ہمہ مستحیل نہ ماند بہ یک حال الّا جلیل
جلیلے کہ با ہستیش ایں ہمہ بود نقطۂ فرضیِ و وا ہمہ
خیالش بہ ذاتش گرفتہ وجود وزاں حیّ و قیّوم ہر ہست و بود
کند آئینۂ صنعتِ خویش را تماشا کند قدرتِ خویش را
چو او بر کسے رحمتش عام کرد حیاتِ ابد داد و اکرام کرد

چو ساقی توئی چشمهٔ آبِ حیات　　بده جام و هم مژده‌هایِ نجات

عنایاتِ حق را که باشد حسود　　که بر روی خود بابِ ذلت گشود

ضیای تو ای ماه در جانِ من　　ولای تو واللّٰه ایمانِ من

خداوند چون جسم و جان آفرید　　ترا مقصدِ کُن فکان آفرید

بیا ای مرا ساغرِ جم بیار　　هم اخبارِ نوروزِ خرّم بیار

پئے انکشافاتِ روحی بده　　سحر میرسد هان صبوحی بده

ز دستِ تو جام ای حسین بادَم　　شرابِ بهار آفرین بادَم

بیا و بده جلوه‌ای مستان　　که بی تو نباشد بگیتی امان

درین دیر محتاجِ جامِ تو ایم　　کرم کن که از دل غلامِ تو ایم

همه اعتباریست چون روزگار　　وفا نیست در عالمِ اعتبار

توئی نورِ چشمِ مشتاق را　　چه نسبت بجاهِ تو آفاق را

ز راحِ تو راحِ کریمم بده　　شرابِ شباب آفرینم بده

چناں جام شادی دمادم زنیم | کہ اسباب غم جملہ برہم زنیم
بیا چوں نگہدارِ صوبا توئی | توئی ساقی روارثِ ما توی
بود با توام ساز گاری مدام | علیک الصلوٰۃ علیک السلام

آمین ثم آمین

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

نسب نامۂ دل پذیر فرزندان بے نظیر برخوردار سید احمد بے نظیر عرف سید
اقبال حسن سلمہا و برخوردار سید حامد بے نظیر سلمہ ابن مولانا سید صدیق احمد
المخاطب بہ مولانا سید بے نظیر شاہ صاحب قادری وارثی حسامی گرذیری
کڑامانکپوری ابن حضرت مولینا شاہ احسان علی شاہ صاحب
قادری حسامی عزیزی مجددی رحمۃ اللہ علیہ خلیفۂ حضرت مولانا شاہ
عبدالعزیز صاحب دہلوی رحمۃ اللہ علیہ ابن سید محمد عبداللہ عرف
مداری میاں ابن سید برک بخش مصطفیٰ آبادی ابن سید

دیوان جیو ابن سید میر جیو ابن سید محمد رضا ابن سید محمد رحیم
ابن سید شکر اللہ ابن سید مصطفیٰ ابن سید علاء محی الدین ابن راجے
سید مظفر ابن راجے سید نور الدین شاہ ابن راجے سید حامد شاہ
رحمۃ اللہ علیہ خلیفہ اعظم حضرت مولانا مخدوم حسام الحق حسام الدین
مانکپوری رحمۃ اللہ علیہ و پیر دستگیر حضرت بڑے اخوند صاحب رونیرہ
سواتیز رحمۃ اللہ علیہ۔ ابن راجے سید معظم ابن سید راجے شاہ
ابن راجے سید راستی شاہ۔ ابن راجے سید اعز الدین ابن سید
شہاب الدین مثنیٰ ابن سید ضیاء الدین۔ ابن سید شمس الدین مثنیٰ
ابن سید حسام الدین ابن حضرت سید جلال الدین رحمۃ اللہ علیہ۔
ابن حضرت سید محمد عرف حضرت سید شہاب الدین گرذیزی رحمۃ اللہ علیہ
مورث خاندان سادات گرذیزی مانکپور و رسول پور و مصطفیٰ باد وغیرہ
وغیرہ ابن حضرت سید زین العابدین رحمۃ اللہ علیہ ابن حضرت یحییٰ باقر

رحمۃ اللہ علیہ ابن حضرت سید نظام الدین حسن غزنوی رحمۃ اللہ علیہ ابن سید امیر حمزہ سبزواری رحمۃ اللہ علیہ ابن حضرت سید ابو طالب حمزہ رحمۃ اللہ علیہ ابن حضرت سید محمد عسکری رحمۃ اللہ علیہ ابن حضرت سید موسیٰ رحمۃ اللہ علیہ ابن سیدنا حضرت شاہ ابو القاسم رحمۃ اللہ علیہ ابن سیدنا حضرت جعفر رحمۃ اللہ علیہ ابن سیدنا امام علی نقی علیہ السلام ابن سیدنا امام علی تقی علیہ السلام ابن سیدنا امام موسیٰ رضا علیہ السلام ابن سیدنا امام موسیٰ کاظم علیہ السلام ابن سیدنا امام جعفر صادق علیہ السلام ابن سیدنا امام باقر علیہ السلام ابن سیدنا امام زین العابدین علیہ السلام - ابن سیدنا امام حسین علیہ السلام ابن سیدنا حضرت امیر المومنین اسد اللہ الغالب علی ابن ابی طالب علیہ السلام -

دستخط بینظیر شاہ بقلم خود - یکم محرم الحرام ۱۳۶۵ھ

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

الحمد للہ رب العالمین والصلوٰۃ والسلام علی رسولہ الکریم وعلیٰ آلہ واصحابہ اجمعین ۔ اما بعد حضرت مولانا سید بے نظیر شاہ صاحب وارثی دامت برکاتہم و مد ظلہ العالی کی بے نظیر ہستی گریبان و سالکان منازل عشق حقیقی کیلئے ایک بے نظیر انعام رب العالمین و نمونہ ازلی عاشقان حضرت سید المرسلین ہے آپ حضرت مولانا شاہ احسان علی صاحب رحمۃ اللہ علیہ خلیفہ حضرت مولانا شاہ عبد العزیز صاحب دہلوی رحمۃ اللہ علیہ کے بے نظیر فرزند ہیں جنکو سید العاشقین وارث الانبیا سیدنا مولانا حضرت حاجی سید وارث علی شاہ صاحب رحمۃ اللہ نے خدا کے لئے مانگ لیا اسی لئے حضرت مولانا موصوف کا ہمیشہ یہی دعوے رہا اور ہے کہ میں اپنے آقا کا ویسا ہی غلام ہوں مجھے آپ لوگ مرید کیوں کہتے ہیں اسلئے کہ مرید کی بہت مشکل ہے وہ ہم ضعیفوں سے کہاں ہو سکتی ہے یہ سلسلہ قادریہ رزاقیہ تھا آپنے سلسلہ شریفہ صاحبزادہ حضرت احمد میاں صاحب مرحوم اور حکیم عظمت حسین صاحب

مرحوم عظیم آبادی کیساتھ گنج مراد آباد شریف میں رہکر حضرت مولانا شاہ
فضل الرحمٰن صاحب رحمۃ اللہ سے سنی اور سلسلہ قادریہ مجددیہ احمدیہ
کی اجازت حاصل کی اور خاندانِ عالی قادریہ رزاقیہ کے برکات
اور سند و اجازت حضرت مولانا سید شاہ غلام جیلانی رحمۃ اللہ
سجادہ نشین بانسہ شریف سے حاصل کی آپ حضرت سید شہاب الدین
گردیزی رحمۃ اللہ علیہ کی شاخ حضرت شاہ سید راجے حامد صاحب
رحمۃ اللہ علیہ کی اولاد میں ہیں لہذا یہ سلسلہ چشتیہ آپ کا حضرت مخدوم
حسام الحق والدین صاحبِ ولایت مانکپور سے ملتا ہے۔ اور چونکہ ایک
شاخ کی نارو و پیتان ہیں اسلئے آپنے اس سلسلہ عالیہ اشرفیہ کی بھی
اجازت و سند و مہر حضرت سیدنا مولانا شاہ حسین علی صاحب کچھوچھوی
حاصل کی آپکا اسم مبارک مولوی سید صدیق احمد تھا۔ مگر حضرت
پیر و مرشد سیدنا حاجی سید وارث علی شاہ صاحب نے یہ حکم دیا اور

اور فرمایا کہ تم بےنظیر ہو اور تمہارا کلام بےنظیر ہے اُس روز سے بےنظیر شاہ کا
لقب مشہور و مقبول عالم ہو گیا اور اسی مرشد پاک کی یہ توجہ تھی کہ عالم
واقعہ میں ایک ساتھ جمیع ائمہ معصومین سلام اللہ علیہم اجمعین سے بمثل
عالم ظاہر ملاقات و زیارت ہوئی اور سب نے سینے سے لگا کر فرزند بےنظیر اور
مولانا اور دھان مولا کے لقب سے یاد کیا انکے بعد سب سے زیادہ باعث
فخر یہ تین امر بفضل اللہ تعالیٰ پیش آئے کہ رکوع آخر سورۂ حشر سیدنا
قرآن ناطق حضرت امیر المومنین علی ابن ابیطالب نے خود قرات سے پڑھا اور
اسیطرح پڑھا کر سنا اور حضرت سید المرسلین علیہ الصلوٰۃ والسلام
نے اپنی زبان وحی ترجمان سے یہ ارشاد فرمایا کہ ہند میں ایک تیری
ذات سے یہ سب واقعات انشاء اللہ تعالیٰ مفصل محفوظات میں
اپنے اپنے موقع پر بیان ہونگے آپ نے اس زمانہ تاریکی میں اصلاح
گروہ صوفیہ و دفع الحاد میں بشکل کلام و بےنظیر الہامی مثنوی شائع کی

جو اس کلام کے نام سے دو جلدوں میں (جواہر بے نظیر دو کتابیں ہیں) برابر اس وقت تک
چھپی اور شائع ہوتی رہیں گویا زبان قلم سے تیغ جہاد کا کام لیا خدا قبول فرمائے میں
تیسرا انعام بدعائے مرشد کامل یہ تھا اور ہے کہ عالم رویا اور عالم ظاہر
میں آپکو بیت معمور کی زیارت اور فرشتگان ملاء اعلیٰ کی گفتگو اور بلا وساطت
ارشاد ربانی کا ان کانوں سے سنا نصیب ہوتا اور بحمد اللہ ابھی جب اسکی
مرضی ہوتی ہے ایسے انعامات پیش آتے رہتے ہیں مگر

ہم خدا خواہی و ہم دنیائے دوں — این خیال است و محال است و جنوں

اور آپ کے مرشد بے نظیر وارث دستگیر کی یہ پہلی کرامت تھی کہ جس
روز داخل سلسلہ کیا اسی روز یہ سب باتیں بطور یقینی پیشین گوئی
ارشاد فرمادیں اور جو مثنوی کتاب مبین کے باب تصدیق و بشارت
میں مفصل درج ہیں فالحمد للہ رب العلمین

باہتمام حافظ عبد الغفور اختر پنشنر ٹی رکس علیگڑھ طبع گردید